

LUCIA MATEJKOVÁ

ENKELE SPECIFIEK MARKTGEBONDEN ASPECTEN VAN RECHTSVERTALINGEN IN SLOWAKIJE EN TSJECHIË

Abstract:

Some Specific Market-Related Aspects of Legal Translations in Slovakia and the Czech Republic

The volume of translations of legal texts is growing in line with the current development and trends. The scientific project Transius – From conventions to norms of the translation in the legal discourse focuses on this highly actual field of translation studies in Slovakia. The hypothesis that small and less frequented languages have in the legal translation an important position was confirmed by a research made in the archives of the Ministry of Justice of the Slovak Republic. A similar survey was conducted in the Czech Republic by the Association of interpreters and translators. In our contribution we would like to present the results of the research in Slovakia. The data are compared with the results of the research in the Czech Republic. Then the results are compared in the context of the Slovak and Czech market with legal translations.

Keywords:

legal translations, legal interpreter, legal translator, legal discours, market research

Inleiding

De omvang van vertalingen van juridische teksten groeit in overeenstemming met actuele ontwikkelingen en tendensen. De hypothese dat kleine en minder gebruikte talen bij juridisch vertalen een belangrijker positie hebben dan grote talen werd bevestigd door een onderzoek over de omvang van vertalingen van juridische teksten uitgevoerd in het archief van het Ministerie van Justitie van de Slowaakse Republiek. Ook als een reactie op deze actuele ontwikkelingen binnen de EU ontstond het wetenschappelijk project *Transius – Van conventies naar normen van de vertaling in juridisch discours*.

Het vier jaar durende project *Transius* verloopt aan de Filosofische Faculteit van de Comenius Universiteit in Bratislava en Filosofische faculteit van de Matthias Bel Universiteit in Banská Bystrica vanaf oktober 2013. Het houdt

zich bezig met dit uiterst actueel gebied van de vertaalwetenschap niet enkel in Slowakije, maar ook op Europees niveau. Het hoofddoel van het project is een complexe theorie van de vertaling van juridische teksten te formuleren met het oog op het vertalen in en uit minder verspreide talen met het accent op het Slowaaks als een bron- en doeltaal.¹ Het bereiken van het hoofddoel gebeurt middels partiële doelen en outputs. Één van de outputs is het onderzoek van de Slowaakse markt met gerechtsvertalingen. In het kader van deze taak heeft het wetenschappelijk collectief een onderzoek in het archief van het Ministerie van Justitie van de Slowaakse Republiek uitgevoerd. Er werden uittreksels uit vertalers- en tolkdagboeken geanalyseerd die beëdigde tolken en vertalers elk half jaar naar het ministerie sturen.

De manier van het opsturen van de boven genoemde uittreksels van vertalers- en tolkdagboeken en hun bewerking door de instanties in Slowakije verschilt van de manier van werken in Tsjechië. Ook dit gaf ons een aanleiding daartoe om de situatie in deze twee landen kort contrastief te analyseren en de data verkregen tijdens het onderzoek in Slowakije partieel met de toegankelijke data uit Tsjechië te vergelijken. Volgens de informatie van de Tsjechische Vereniging voor tolken en vertalers (Jednota tlumočnicků a překladatelů)² werd een soortgelijk kwantitatief onderzoek door deze organisatie ook in Tsjechië gemaakt. De resultaten werden echter niet voor het publiek openbaar gemaakt.

In deze bijdrage willen we de resultaten van het onderzoek in Slowakije presenteren. De gegevens worden met de gegevens van acht Tsjechische rechtbanken van eerste aanleg vergeleken. We houden ons ook kort bezig met het legislatief kader die de uitoefening van de activiteit van beëdigde tolken en vertalers betreft. Aansluitend worden de resultaten comparatief in de context van de Slowaakse en Tsjechische markt met juridische vertalingen geïnterpreteerd.

De uitoefening van de activiteit van beëdigde vertalers en tolken: legislatief kader

In Slowakije wordt de uitoefening van de activiteit van beëdigde vertalers en tolken geregeld door de Wet nummer 382/2004 over deskundigen, tolken en vertalers (Zákon č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlumočnících a prekladateľoch), als ook door twee voorschriften: Voorschrift nummer 490/2004 Verordening waardoor de wet nummer 382/2004 wordt uitgeoefend en Voorschrift nummer 491/2004 Verordening over lonen en kostenvergoedingen. Opzettelijk gebruiken we het woord *de activiteit* van vertalers en tolken omdat in de wet expliciet

¹ Meer over het project: Štefková 2013 a, b
www.fphil.uniba.sk/transius

² <http://www.jtunion.org/spip/>

staat dat dit soort werk niet als ondernemingsactiviteit wordt beschouwd. Zoals de titel van de wet zelf zegt wordt er in Slowakije vanaf de wetwijziging in 2004 een verschil gemaakt tussen een *vertaler* en een *tolk* en tussen een *vertaal-* en *tolkopdracht* (Guldanová, p. 25-26). Dit is een groot verschil tussen het Slowaakse en het Tsjechische taalgebruik in de wetgeving op dit gebied. De Tsjechische wetgeving betreffende de activiteiten van beëdigde vertalers en tolken wordt geregeld door de Wet nummer 36/1967 over deskundigen en tolken van het jaar 1967 (*Zákon o znalcích a tlumočnících*) en door de Verordening nummer 37/1967 over de uitoefening van de wet over deskundigen en tolken (*Vyhláška č. 37/1967 Sb. k provedení zákona o znalcích a tlumočnících*). In deze legislatieve teksten wordt er geen verschil gemaakt tussen een vertaler en een tolk en de benaming *tolk (tlumočník)* wordt zonder een nadere specificatie gebruikt. De wetgever was echter ook in Slowakije niet consequent, omdat hij het loon voor een vertaal- en tolkopdracht *het tolkgeld* noemt en in de wet wordt ook de werking van *tolkinstituten* gedefinieerd.

In de legislatieve teksten van beide landen worden er aangelegenheden betreffende de inschrijving van tolken (vertalers) in de lijst van beëdigde tolken (vertalers) geformuleerd, waarbij er in Tsjechië één gemeenschappelijk register voor tolken en vertalers bestaat en in Slowakije er twee aparte registers zijn. Verder staan er aangelegenheden betreffende de uitoefening van het werk, de verloning, de stopzetting van de activiteit en de schrapping van de lijst. Een deel wordt er in beide landen gewijd aan de rechtsdelicten en overtredingen.

De vertalers/tolken zijn in beide landen verplicht een dagboek van een vertaler/tolk te voeren. In Tsjechië werd door de bepaling van de § 15 van de wet mogelijk gemaakt dit dagboek ook in elektronische vorm te voeren, in Slowakije is dit ook mogelijk, maar het dagboek moet in geprinte versie worden gearchiveerd. In Slowakije alsook in Tsjechië bestaat er een plicht de uittreksels uit de dagboeken van vertalers/tolken naar de bevoegde instantie te sturen. Deze plicht wordt echter in beide landen anders geïnterpreteerd, uitgeoefend en gecontroleerd.

Een verschil bestaat onder andere in de door de wet bepaalde beloningen voor tolken en vertalers: in Slowakije wordt de beloning voor één normpagina vertaling tussen het Slowaaks en een andere Europese taal (behalve de Tsjechische taal) op 19,92 € vastgesteld, voor tolken wordt er een verloning ter hoogte van 19,92 € voor elk begonnen uur tussen het Slowaaks en een andere Europese taal (behalve het Tsjechisch) vastgesteld (bovendien bestaan er diverse tarieven voor tolken alsook voor vertalen voor de combinatie Slowaaks-Tsjechisch, Slowaaks-niet Europese taal, twee vreemde talen, voor tolken in/uit de gebarentaal *ezv.*). In Tsjechië varieert de door de wet bepaalde beloning afhankelijk van de moeilijkheid en de graad van vakkennis die voor de uitvoering van de opdracht nodig is van 100 tot 350 Tsjechische kronen voor één uur

tolken als ook voor één pagina vertaling uit het Tsjechisch naar een vreemde taal of omgekeerd, als ook voor een combinatie van twee vreemde talen zonder een nadere specificatie.

In Slowakije worden de beëdigde vertalers in een register van beëdigde vertalers ingeschreven en de beëdigde tolken in een register van beëdigde tolken. Er bestaan dus twee registers die centraal voor het hele land door het Ministerie van Justitie worden beheerd. Volgens de informatie van het ministerie werden er op 16.4.2015 553 vertalers en 185 tolken³ voor 49 talen ingeschreven. Van deze 49 talen zijn er 46 vreemde talen plus articulatiетolken, tolken voor dove en blinde personen en de gebarentaal. Er moet worden beklemtoond dat de meerderheid van de 185 tolken ook als vertalers in het register van vertalers ingeschreven staan. In het Tsjechische online register van beëdigde tolken werden op 16.4.2015 3340 beëdigde tolken ingeschreven voor 64 talen⁴. Van deze 64 talen zijn 63 vreemde talen plus de gebarentaal.

Kwantitatief marktonderzoek

Een uitgebreid onderzoek naar de markt van rechtsvertalingen in Slowakije wordt in het kader van het project Transius gemaakt en de resultaten werden al gedeeltelijk gepubliceerd (Matejková 2013; Matejková, Štefková 2014, Štefková 2013). In wat volgt worden sommige data van de uittreksels uit de vertalers- en tolkdagboeken in Slowakije en in Tsjechië samengevat en geïnterpreteerd.

Slowakije

Het is belangrijk te beklemtonen dat er in Slowakije een verschil wordt gemaakt tussen een uittreksel uit een vertalersdagboek (dat beëdigde vertalers sturen) en een tolkdagboek (dat door beëdigde tolken wordt gestuurd). Daarom hebben we de resultaten voor vertalers en tolken apart geëvalueerd, maar ook in totaal om de situatie met Tsjechië beter te kunnen vergelijken.

Zoals al boven vermeld wordt de plicht om de uittreksel uit vertalers- en tolkdagboeken op te sturen en te archiveren in Slowakije op een andere manier

³ http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_reg/jaspiw_mini_regt_vyber_hl1.asp?clear=Y&cbal-l=Y&oddiel=pr

http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_reg/jaspiw_mini_regt_vyber_hl1.asp?clear=Y&cbal-l=Y&oddiel=tl

⁴ [http://datalot.justice.cz/justice/repznatl.nsf/\\$\\$SearchForm?OpenForm&Seq=1#_Refresh-KW_select_5](http://datalot.justice.cz/justice/repznatl.nsf/$$SearchForm?OpenForm&Seq=1#_Refresh-KW_select_5)

geïnterpreteerd en uitgeoefend dan in Tsjechië. Hoewel er de plicht bestaat om de dagboeken naar het Ministerie van Justitie te sturen, wordt ze niet door alle vertalers en tolken nageleefd en ook niet streng door het ministerie gecontroleerd. Op deze manier varieert het percentage van de toegankelijke uittreksels in de geanalyseerde jaren 2009-2012 van 53 tot 63% bij vertalers en van 43 tot 63% bij tolken. Het niet-opsturen van een uittreksel van het vertalers- of tolkdagboek, het onregelmatig opsturen daarvan (bijv. de afwezigheid van data voor een halfjaar) of een administratieve fout of een fout bij de archivering van het opgestuurde uittreksel aan de kant van de instantie kan een verdraaiing van de data tot gevolg hebben.

In de volgende tabel staan de totale volumes van beëindigde vertalingen in Slowakije in de jaren 2009-2012. Er worden ook percentages vertalingen vermeld die gemaakt werden voor staatsinstellingen en voor natuurlijke en juridische personen:

Tabel 1: Het totale aantal vertaalopdrachten en het aandeel van vertaalopdrachten voor staatsorganen en natuurlijke en juridische personen (Nat./jur. pers.) in de jaren 2009-2012 in Slowakije

2009 totaal	2009 staats-organen	2009 Nat./jur. pers.	2010 totaal	2010 staats-organen	2010 Nat./jur. pers.	2011 totaal	2011 staats-organen	2011 Nat./jur. pers.	2012 totaal	2012 staats-organen	2012 Nat./jur. pers.
109 888	13,5 %	86,5 %	111 631	11,5 %	88,5 %	73 232	13,8 %	86,2 %	123 647	11,8 %	88,2 %

Ondanks het verschil in het percentage van de toegankelijke data in de jaren 2009-2012 kan er worden vastgesteld dat er in alle vier geanalyseerde jaren een veel groter deel van vertalingen voor natuurlijke en juridische personen werd gemaakt. De verhouding tussen de vertalingen gemaakt voor staatsorganen en voor natuurlijke en juridische personen is in vier geanalyseerde jaren min of meer constant.

Dit interessante feit inspireerde ons om de situatie met tolkopdrachten te vergelijken:

Tabel 2: Het totale aantal tolkopdrachten en het aandeel van tolkopdrachten voor staatsorganen en natuurlijke en juridische personen (Nat./jur. pers.) in de jaren 2009–2012 in Slowakije

2009 totaal	2009 staats-organen	2009 Nat./jur. pers.	2010 totaal	2010 staats-organen	2010 Nat./jur. pers.	2011 totaal	2011 staats-organen	2011 Nat./jur. pers.	2012 totaal	2012 staats-organen	2012 Nat./jur. pers.
4299	64,6 %	35,4 %	5092	80,9 %	19,1 %	3340	72,7 %	27,3 %	3954	70,6 %	29,4 %

Uit het boven genoemde blijkt dat er op de Slowaakse markt een groot verschil bestaat in de opdrachtgever van vertaalopdrachten aan de ene kant en tolkopdrachten aan de andere kant. De meeste tolkopdrachten uitgevoerd door beëdigde tolken werden namelijk voor staatsorganen uitgeoefend.

Om de situatie beter met de Tsjechische markt te kunnen vergelijken waarin de vertaal- en tolkopdrachten in één categorie vallen, worden in de volgende tabel totale cijfers voor alle vertaal- als ook tolkopdrachten genoemd:

Tabel 3: Het totale aantal tolk- en vertaalopdrachten en het aandeel van opdrachten voor staatsorganen en natuurlijke en juridische personen (Nat./jur. pers.) in de jaren 2009–2012 in Slowakije

2009 totaal	2009 staats-organen	2009 Nat./jur. pers.	2010 totaal	2010 staats-organen	2010 Nat./jur. pers.	2011 totaal	2011 staats-organen	2011 Nat./jur. pers.	2012 totaal	2012 staats-organen	2012 Nat./jur. pers.
114 137	15,5 %	84,5 %	116 723	14,5 %	85,5 %	76 572	16,4 %	83,6 %	127 601	13,6 %	86,4 %

Tsjechië

Om de situatie betreffende de omvang van tolkopdrachten uitgeoefend door beëdigde tolken en de opdrachtgevers in Tsjechië met Slowakije te kunnen vergelijken, hebben we acht Tsjechische rechtbanken van eerste aanleg aangesproken en om data verzocht. In Tsjechië zijn beëdigde tolken namelijk verplicht om uittreksels uit tolkdagboeken naar de volgens hun plaats van inschrijving bevoegde rechtbank van eerste aanleg te sturen. Deze plicht wordt door de rechtbanken gecontroleerd en daarom kan er worden geconstateerd dat er 100% van de data werd bewerkt. Er worden jaren 2010–2013 geanalyseerd, de data van het jaar 2009 werden door de Tsjechische rechtbanken niet bewerkt.

Tabel 4: Het totale aantal tolkopdrachten (d.w.z. tolken + vertalen) en het aandeel van tolkopdrachten voor staatsorganen en natuurlijke en juridische personen (Nat./jur. pers.) in de jaren 2010–2013 in Tsjechië

2010 totaal	2010 staatsorganen	2010 Nat./jur. pers.	2011 totaal	2011 staatsorganen	2011 Nat./jur. pers.	2012 totaal	2012 staatsorganen	2012 Nat./jur. pers.	2013 totaal	2013 staatsorganen	2013 Nat./jur. pers.
290 579	12,2 %	87,8 %	277 171	12,7 %	87,3 %	285 121	12,9 %	87,1 %	285 754	13,4 %	86,6 %

Helaas is het bij de data van de Tsjechische rechtbanken niet mogelijk om het verschil tussen vertaal- en tolkopdrachten te analyseren omdat deze twee activiteiten volgens de wetgeving in één categorie (tolkopdrachten) vallen. Opvallend is het min of meer constante volume van tolkopdrachten in Tsjechië, als ook de constante verhouding tussen opdrachten gemaakt voor staatsorganen en voor juridische en natuurlijke personen. Ook in Tsjechië worden de meeste tolkopdrachten voor juridische en natuurlijke personen gemaakt, het percentage van tolkopdrachten gemaakt voor staatsorganen is zelfs ietsje lager dan in Slowakije.

Enkele specifiek marktgebonden aspecten – Slowakije en Tsjechië

De beschreven feiten bevestigen dat het totale aantal tolkopdrachten voor natuurlijke en juridische personen in Slowakije als ook in Tsjechië meervoudig hoger is dan het aantal tolkopdrachten voor staatsorganen. In Slowakije kan dit feit gedeeltelijk uitgelegd worden door de economische situatie op de markt met vertalingen. Volgens de Verordening 491/2004 kan een vertaler ingeschreven in het register van beëdigde vertalers voor één normpagina van beëdigde vertaling meer geld in rekening brengen als meestal voor een „gewone“ vertaling geaccepteerd wordt. Een omgekeerde situatie geldt voor tolken omdat de beloning gebruikt voor tolken op de commerciële markt meestal hoger is dan de door de wet bepaalde beloning. Aan de andere kant worden er veel vertalingen die door een beëdigde vertaler gemaakt moeten worden niet direct door een staatsorgaan uitbesteed, maar door een natuurlijke of juridische persoon die een beëdigde vertaling voor een staatsorgaan (burgerlijke stand, politie e.d.) nodig heeft. Veel vertalingen die voor een proces voor een staatsorgaan nodig zijn, worden gemaakt door een bemiddelaar – een vertaalbureau – waardoor het aantal vertalingen voor juridische personen stijgt (Matejková, Štefková, p. 5). We nemen aan dat deze situatie ook in Tsjechië gangbaar is.

Het is ook nodig om zich te realiseren dat het statistische onderzoek de hoeveelheid vertaalopdrachten analyseert, maar niet het aantal pagina's van een vertaling. Een vertaalopdracht kan daarbij één normpagina voorstellen, hij kan

echter ook meerdere (in sommige gevallen ook tientallen) normpagina's hebben. De informatie over het aantal normpagina's wordt noch in de uittreksels uit vertalersdagboeken in Slowakije noch in de tolkdagboeken in Tsjechië vermeld.

Een andere factor die op de interpretatie van de resultaten van het onderzoek in Slowakije invloed heeft, is het feit dat veel uittreksels van de dagboeken in Slowakije niet ter beschikking staan. Deze uittreksels worden of door vertalers/tolken niet gestuurd, of worden ze niet in de juiste vorm gestuurd of ontstaat er een fout in de bewerking of archivering van het materiaal aan de kant van de staatsinstelling. We kunnen aannemen dat het om minder actieve vertalers/tolken gaat die nul of zeer weinig opdrachten in een jaar uitvoeren, maar dit is niet bewijsbaar.

Bij de vergelijking van het Slowaakse en het Tsjechische register van beëdigde tolken en vertalers zijn ons ook sommige specifica opgevallen. Het Tsjechische register van beëdigde tolken telt 4,5-keer meer tolken als het Slowaaks register van beëdigde vertalers en tolken samen, waarbij de meeste beëdigde tolken in Slowakije ook als beëdigde vertalers worden ingeschreven. Gezien het feit dat de populatie van Tsjechië ongeveer twee keer zo groot is als de populatie van Slowakije en het aantal opdrachten in de geanalyseerde jaren ongeveer 2,5-keer groter is als in Slowakije (waarbij er in Slowakije de boven genoemde data voor de statistiek ontbreken en het aantal tolk- en vertaalopdrachten dus niet definitief is) beschouwen we dit verschil als opvallend groot.

In Tsjechië staat op de lijst van de talen ook het Esperanto met één ingeschreven tolk/vertaler van deze taal. In het Slowaaks register wordt deze taal niet vermeld en daardoor ook geen beëdigde vertaler of tolk van Esperanto. Interessante verschillen zijn er ook bij het Latijn te zien – in het Slowaaks register staat deze taal weliswaar in de lijst van de aangeboden talen, maar er is geen beëdigde vertaler voor. In Tsjechië zijn er twaalf ingeschreven beëdigde tolken voor het Latijn. Dit feit hangt zonder twijfel met de traditie samen om bepaalde officiële documenten in Tsjechië in het Latijn uit te geven (bijv. universitaire diploma's). Geen van beide landen heeft een andere „dode“ taal in de lijst van de aangeboden talen ingeschreven. In het geval van bijvoorbeeld het Servo-Kroatisch wordt er in Slowakije net als in Tsjechië een verschil gemaakt tussen het Servisch, Kroatisch, Bosnisch en Montenegrijns.

Conclusie

Uit de analyse van sommige marktgebonden aspecten op het gebied van juridische vertalingen in Slowakije en in Tsjechië blijkt dat er veel raakpunten, maar ook veel verschillen tussen deze twee markten bestaan.

De in Tsjechië geldige wetgeving i.v.m. de rechtsvertalingen uit het jaar 1967 maakt geen verschil tussen een vertaler en een tolk en er wordt de gemeenschappelijke benaming *tolk* gebruikt. Daardoor was het ook niet mogelijk om in het statistische onderzoek een verschil te maken tussen de activiteit van tolken en vertalers. In de in Slowakije geldige wetgeving uit het jaar 2004 bestaat het verschil tussen vertalers en tolken wel. Er zijn twee aparte registers – voor beëdigde tolken en voor beëdigde vertalers – en er wordt ook een verschil gemaakt tussen de uittreksels uit de dagboeken van vertalers en van tolken.

Een groot verschil bestaat er in de manier van bewerking van de data betreffende het volume van uitgevoerde opdrachten: in beide landen zijn de vertalers/tolken verplicht om de uittreksel naar de bevoegde instelling (Slowakije: Ministerie van Justitie, Tsjechië: de bevoegde rechtbank van eerste aanleg) te sturen. In Slowakije wordt echter deze plicht niet strikt nageleefd waardoor er bij de analyse slechts een beperkt aandeel van de uittreksels ter beschikking stond. In Tsjechië wordt deze wettelijk vastgestelde plicht nageleefd en gecontroleerd waardoor er 100% materiaal voor de analyse ter beschikking staat. Ondanks dit feit kan er in beide landen in de geanalyseerde jaren een meervoudig hoger aantal van opdrachten voor natuurlijke en juridische personen als voor staatsorganen worden geconstateerd. Dit kan o.a. een gevolg van de economische situatie op de markt met vertalingen zijn.

Een interessante bevinding is ook een veel hoger aantal beëdigde tolken in Tsjechië vergeleken met Slowakije. Het aantal tolken is niet proportioneel hoger met het aantal uitgevoerde tolkopdrachten.

In het kader van het project *Transius* in Slowakije worden er ook andere gegevens geanalyseerd, vooral i.v.m. de Slowaakse markt met rechtsvertalingen, als ook de gekozen landen van de EU. De bewerkte data hebben zin vanuit het perspectief van de normalisering van de tolk-/vertalersactiviteit door bevoegde staatsorganen, maar ook vanuit het perspectief van de voorbereiding en professionalisering van verdere opleiding van beëdigde tolken en vertalers en bij de compilatie van lexicografische middelen. De outputs van het project worden o.a. op de projectwebsite openbaar gemaakt.

Literatuurlijst:

- GULDANOVÁ, Z. (2013): *Tlmočenie a preklad v konaní pred súdmi a inými orgánmi verejnej moci*. Bratislava, [dissertatie].
- MATEJKOVÁ, L. (2014): *Kvantitatívna analýza slovenského trhu s prekladmi a tlmočením vykonávanými prekladateľmi a tlmočníkmi registrovanými v zozname Ministerstva spravodlivosti SR*. In: Z. Guldanová (ed.): *Kontexty súdneho prekladu a tlmočenia III*. Bratislava, p. 178–189.
- ŠTEFKOVÁ, M. (2013a): *Aktuálne výzvy výskumu súdneho prekladu v slovenskom kontexte. Prezentácia projektu Transius – Od konvencií k normám prekladu v právnom diskurze*. In: Z. Guldanová (ed.): *Kontexty súdneho prekladu a tlmočenia II*. Bratislava, p. 135–145.

- ŠTEFKOVÁ, M. (2013b): *Právny text v preklade. Translatologické aspekty právnej komunikácie v kombináciách málo rozšírených jazykov*. Bratislava.
- MATEJKOVÁ, L., ŠTEFKOVÁ, M. (2014): *Ktorý je veľký, stredný, či málo rozšírený jazyk právnej komunikácie? Analýza objemu prekladov vyhotovených prekladateľmi registrovanými v zozname Ministerstva spravodlivosti SR v rokoch 2009–2012*. In: Ďuricová A. (ed.): *Od textu k prekladu IX*. Praha, p. 178–189.

Internetbronnen:

- [http://datalot.justice.cz/justice/repznatl.nsf/\\$\\$SearchForm?OpenForm&Seq=1#_RefreshKW_select_5](http://datalot.justice.cz/justice/repznatl.nsf/$$SearchForm?OpenForm&Seq=1#_RefreshKW_select_5) [Online]. [Gecit. 13.5.2015].
- http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/ostatni/Legislativa-ostatni_uplna-zneni_vyhlas-ka-1967-37.html [Online]. [Gecit. 13.5.2015].
- http://www.google.sk/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CB8QFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.zbierka.sk%2Fsk%2Fpredpisy%2F490-2004-z-z.p-8096.pdf&ei=fhRTVfSyIoHYywPh44HwBQ&usg=AFQjCNHKgBxIYkivA865zAKYZw_ZNivupQ&sig2=j6jg87dTG8JbWne85ACWSA&bvm=bv.93112503,d.bGQ [Online]. [Gecit. 13.5.2015].
- http://www.google.com.ar/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CB0QF-jAA&url=http%3A%2F%2Fwww.zbierka.sk%2Fsk%2Fpredpisy%2F491-2004-z-z.p-8097.pdf&ei=1VEpVJCVDCtNyQP1_oGYDg&usg=AFQjCNEMyauvR96w7rxHU7ZRA24W-j546pA&bvm=bv.76247554,d.bGQ [Online]. [Gecit. 13.5.2015].
- http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_reg/jaspiw_mini_regt_vyber_hl1.asp?clear=Y&cbal-l=Y&oddiel=pr [Online]. [Gecit. 13.5.2015].
- http://jaspi.justice.gov.sk/jaspiw1/htm_reg/jaspiw_mini_regt_vyber_hl1.asp?clear=Y&cbal-l=Y&oddiel=tl [Online]. [Gecit. 13.5.2015].
- <http://www.jtpunion.org/spip/> [Online]. [Gecit. 13.5.2015].
- <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2004-382> [Online]. [Gecit. 13.5.2015].
- <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1967-36> [Online]. [Gecit. 13.5.2015].
- www.fphil.uniba.sk/transius [Online]. [Gecit. 13.5.2015].

This work was supported by the Slovak Research and Development Agency under the contract No. APVV-0226-12.

Mgr. Lucia Matejková, PhD.
Univerzita Komenského v Bratislave
Filozofická fakulta
Katedra germanistiky, nederlandistiky a škandinavistiky
Gondova 2
818 01 Bratislava
brezianova.lucia@gmail.com